

محرم جلوه دینداری مردم آذربایجان / محمد علیزاده

بعد از استقلال جمهوری آذربایجان علی رغم حاکمیت یک نظام سیاسی لائیک در این کشور، جلوه های مذهبی و دینداری در رفتار مردم افزایش مشهودی داشته و برگزاری مراسمات، آیین ها و شعائر دینی از مطالبات جدی آن ها بوده است.

آران نیوز: برپایی مراسمات دینی و آیین های مذهبی توسط مردم جمهوری آذربایجان سابقه ای بس طولانی دارد. قبل از استقلال این کشور و در دوران خفقان کمونیستی نیز مردم به روشهای مختلف ارادت خود را نسبت به ائمه اطهار و اهل بیت پیامبر ابراز می نمودند به طوری که فشارها و محدودیتها در عقاید ایشان خللی وارد نمی کرد که در این زمینه شواهد و قرائن و اسناد بسیاری وجود دارد.

بعد از استقلال جمهوری آذربایجان علی رغم حاکمیت یک نظام سیاسی لائیک در این کشور، جلوه های مذهبی و دینداری در رفتار مردم افزایش مشهودی داشته و برگزاری مراسمات، آیین ها و شعائر دینی از مطالبات جدی آن ها بوده است. بررسی ها نشان می دهد همه ساله بر شکوه و عظمت برپایی مراسمات مذهبی افزوده شده است. در این میان گرامیداشت یاد و خاطره سرور و سالار شهیدان حضرت اباعبدالله...الحسین (ع) و یاران با وفای آن حضرت در ایام ماه محرم و عاشورا و تاسوعا، جایگاهی ویژه نزد مردم متدین و دیندار کشور آذربایجان دارد. دیدن تصاویر مملو از جمعیت در مساجد، زیارتگاهها و میادین و خیابانهای شهرها و حتی روستاهای کوچک و بزرگ تداعی کننده مراسمات ماه محرم در برخی کشورها نظیر ایران می باشد. در این بین حضور نسل جوان اعم از دختران و پسران و ابراز احساسات ایشان نسبت به مصیبتهای دشت کربلا، از نمودهای عینی تقابل فرهنگ دینی و عاشورایی از یک سو و فرهنگ منحط و مبتذل غربی از سوی دیگر در این کشور است که با وجود امکانات و شبکه های مختلف ترویج فساد و بی بندوباری و جولان نمادها و تصاویر مبتذل در گوشه و کنار این کشور، بخصوص شهرهای بزرگی چون باکو، سومقائیت و... نشان از شدت نفوذ محبت اهل بیت و فرهنگ مقدس تشیع در اعماق قلبهای مردم این مرز و بوم دارد.

همه ساله خیانتها و مساجد مختلف آذربایجان در عاشورا و تاسوعای حسینی شاهد حضور مردان و زنانی هستند که با وجود سیاستهای سخت گیرانه و محدود کننده، به عشق اباعبدالله...الحسین (ع) و یاران و فرزندان مظلوم آن حضرت بی واهمه به عزاداری و سینه زنی می پردازند تا نشان دهند که شعار "کل یوم عاشورا و کل ارض کربلا" در همه اعصار و زمانها پابرجاست و تا حق و باطل، مظلوم و ظالم و ستمگر و ستمدیده ای در جهان باشد، این شعار نیز ساری و جاری است و فراموش شدنی نیست. از جلوه های کم نظیر حضور مردم در مراسمات می توان مسجد مشهدی داداش شهر باکو را نام برد که در روز عاشورا به اوج خود رسیده بود به نحوی که خیابانهای اطراف مسجد مذکور به قدری شلوغ و پر ازدحام بود که جای سوزن انداختن نبود و صدها متر تا مسجد امکان رفت و آمد وجود نداشت. در این مکان مردم با سینه زنی و سوگواری، ارادت قلبی خود را نسبت به شهدای کربلا ابراز نمودند. از دیگر مکانهای مقدسی که مثال زدنی بود، مسجد حضرت زهراست که طبق روال همه مراسمات و مناسبتهای دینی، مراسم عزاداری روز عاشورا با شکوهی خاص برگزار گردید. قصبه برده نیز از این قافله عقب نمانده بود و مردم در خیابانهای این قصبه نه چندان بزرگ با شور و حالی وصف ناپذیر به عزاداری و برپایی مراسم روز عاشورا پرداخته و نشان دادند که حسین (ع) در قلب همه ملت های آزاده جهان جای دارد. در دیگر مناطق آذربایجان نیز وضع بر همین منوال بود که از آن جمله می توان به آستارا لنکران، ماسالی و... اشاره نمود.

کوتاه سخن اینکه با وجود طرفندهای دشمنان مبنی بر دوری مردم غیرتمند و عاشورایی آذربایجان از دین و اسلام و مشغول ساختن ایشان با ظواهر مادی و پوچ دنیوی، همچنین سرمایه گذارهای عظیم در به انحطاط کشاندن جوانان این کشور، لیکن شور و شعور حسینی در تار و پود دلهای مردم رخنه نموده و آنها را به این باور رسانده که تنها راه سعادت و کمال انسانی در پیمودن راه سیدالشهدا(ع) و تمسک جستن به قیام عاشورا می باشد و بسیاری از مشکلات متوجه این کشور با پیروی از همین مکتب، یعنی مکتب جهاد و شهادت قابل حل می باشد. شاید بهتر است بگوییم قره باغ آزاد نمی شود مگر در پناه همین مکتب.